

Viðmerking:

Er botnurnin náddur?

Ógvusliga orðavalið í politiska "tjakinum" seinastu 14 dagarnar hefur verið undir alt sémiligt mark - og er tyngjandi fyri politiska veðurlagið undan aðalorðaskiftinum um Hvítubók á tingi

Í einum hvørjum fólkaraðisligum landi her á okkara leiðum, verður roknað við, at ymsu politisku flokkarnir hava eitt aðalendamálið í felag, og tað er, at veita fólkinum bestu liviumstøður og livskor, men ósejurnar flokkana millum koma fram, tá talan snýr seg um, hvussu tú á bestan hátt røkkur tí yvirordnaða endamálinum. Her koma so ymsu flokksstevnuskráirnar inn í myndina v.m. Hetta eru spæli-reglurnar, sum demokratið setir, og hetta vita flokkar og flokksleiðslur, og út frá hesum verður so arbeiðt.

Flestu føroyingar hava havt eina virðing fyri tingfólkum og tingsins arbeiði - meiri fyri teimum gomlu tingfólkunum, enn talan er um í dag, við tí natúrligu, og ofta eisini háberslugu tign, sum hvíldi yvir hesum undangongufólkum - og er hetta eisini ein neyðugur partur í demokratiskku uppalíngini, sum valdu álitisfólk okkara ongantið eiga at gloyma. Eg havi altíð hildið, at eg búði í einum landi við drúgum fólka-ræðisligum síðenjum, men eftir at hava fylgt politiska "tjakinum" í bløðunum seinastu 14 dagarnar, so eri eg farin at ivast og tað í stórum! Og spyrji meg sjálvan, hvagar ber leiðin?

Og her er tað tíverri stórsti flokkur á tingi, Tjóðveldisflokkurin, sum er farin út um alt sémiligt mark, tað veri seg blaðviðmerkingar úr tingbólkinum, frá politiskum viðhaldsfólki og enn tá leyp sjálvar landsstýrismaðurin í sjálfstýrismárum persónliga, við niðrandi orðalagi, á eitt av egnu embættisfólkum sínum, og var tað honum til litlan heiður!

Fimta kolonna

- hví nú tað?

Tjóðveldismaðurin úttan tinggátt, Steinbjørn B. Jacobsen, sum roynir at pynta seg við alskyns vøkum titlum: rithøvundur, fyrrverandi háskúlastjóri, lærari o. s. fr., smæðist ikki fyri at skíra allan javnaðarflokkinn,

sum hann er, fyri at vera eina "fimtu kolonnu", tí m. a. Ole Stavad hevði verið á landsfundi javnaðarflokksins í Skopun og har greitt frá, hvussu langari skiftistíð, vit føroyingar kundu vænta okkum frá donum aftaná eina fólkaatkvøðu til fyrimunar fyri fullveldi. Og tað var alt fyri eitt lagt út, sum ein höttan, og tað sum verri var í móti føroyingum! Og so var bara at vera smartur og stempla okkum í javnaðarflokkinum sum eina "fimtu kolonnu", so var sloppið - og fullveldið kanska bjargað. Sambært donsk - føroysku orðabókina síðu 271 stendur soleiðis: femte kolonne, í fluttari merking: felagsskapur, sum hevur í hyggju at undirgrava stýri í landi til fyrimunar fyri fremmant land, sitat endað. Og so fer hesin sami maður og rættleiðir skilamenningar Hera Mohr og Meinhard Andreasen, tí ein kann jú ikki lata alt fara aftur við borðinum, sum kemur frá Steinbjørn, hóast alt. M.a. roynir hann í fullum álvara at greiða almenniggingin frá í eftirfylgjandi bløðum, hvør tað var, sum segði hesi orð á fyrsta sinni, um tað var Franco ella onkur annar búrkroppur - akkurat, sum tað er tað avgerandi í hesum máli. Nei, tú hevur stemplað ein stóran part av tínum landsmonnum sum landsvíkjarar, hvørki meiri ella minni! Eg sum trúði, at tú hevði ein farna av humanistiskari trá í tær - tú plagdi mangan, tann tíð tað var, at tosa um hvussu ræðuligur Óli Breckmann var í ringastu Dagblaðstíðini í 70 - 80-unum. Men tú ert ikki smittin frægari - hevur sett teg upp afturá 60 ára gamal við danskari pensjón (80% donsk, sambært fylgibindi 2 til Hvítubók, síðu 218 - eg hofi, eg náí at fáa ein bita av pylsuni eisini!), og fremsta uppgávan tén hevur so verið at útnevnt føroyingar í túsundtali til 5. kolonnufólk - ja, skaldsliga flogið er høgt, tað má sigast. Hetta er onki annað enn primitiv nationalisma, sum

eggjar til tvístøðu, í fólki okkara, og sum eg ikki helt fanst um okkara leiðir longur, men, enn er dagligur kostur í Kosovo og har um leiðir - og vit vita øll, hvat tann nationalisman hevur fært til!

Og so fáa vit øll at vita, sum hava stuðlað hesi sosialdemokratisku kós, at vit eru 5. kolonnufólk! Makaleyst! Henda politiska skipan, sum hevur megnað meir enn nokur onnur, at skapt fjøldini mannsømandi kor - hesi samfeløg, við einum trygdarneti fyri hvønn einstakan borgara úr vøggju í grøv, finnast bert her um okkar leiðir, har javnaðarflokkarnir mestsum hava sitið við stjórnarvaldinum meginpartin av hesi øldini.

Finnur frekur sum altíð

Og nú taka so tingmenn flokksins um endan og aftur er tað javnaðarflokkurin, ið stendur fyri skotum í ólukkumát. Fyrstur er tað Finnur Helmsdal, lögtingsmaður, sum víðgerð sjónarmiðini hjá Stavad - og sjálvandi hevur Jóannes Eidesgaard verið og teskað Stavad hetta við stytta skiftistíðini í oyr - að o.s.fr. - alt "bestilt" arbeiði av landsvíkjarunum í Føroyum - hóast tað nú er komið undan kavi, aftaná setanarroðu Nyrups, at tað er eitt samt fólkating, sum stendur aftanfyrir hesi sjónarmiðini um skiftistíðina, tí sum sagt verður har niðri frá, so kann onki danskt Fólkingatvátta pening úr statskassanum í eini 15 - 20 ár til eitt annað sjálfstøðugt land, sum eitur Føroyar - hetta er so væl skiljandi í míni verð, sum tvey og tvey eru fyra - politiska baklandið sigur stopp, um vit siga farvel! Men í verðini hjá Finni, samgonguni og fólkinum aftanfyrir Hvítubók, var drúgva skiftistíðin ein megintreyt fyri, at vanligi borgarin í Føroyum ikki bleiv raktur av ógvusligum skerjingum, skattahekkingum v.m., men nú veruleikin tyktist at bliva ein annar, ljóðar tað á Høgna Hoydal, landsstýrismanni, sum um

hetta als ongan týðning fer at hava, nú er tað knappliga bara gott! Satt at siga, hvat og hvørjum skal ein trúgva, er alt tann bera óvissa, og snaring til fyrimunar fyri fullveldinum? Og spæla tit kosnu menn og kvinnur samgongurnar við liv og lagnu føroyinga? Hevur handa flaggstongin úttan fyri ST-borgina í New York so nógv at týða, at vælferð føroyinga, og ikki minst persónliga frælsi, sum er alt avgerandi fyri tann einstaka (samanber góð 60% hava valt reyða ES-passið!), í lutfall til eitt møguligt komandi tjóðarfrælsi, sum í besta tilfelli verður at líkna saman við eitt hampiligt gásafrelsi - skulu øll hesi rættindi og møguleikar ofrast á fullveldisaltarinum?

Neyðars Páll at søkka so djúpt!

Hin næsti í røðini í útspillingarherferðini var Páll á Reynatúgvu, sum fór so langt at skýra javnaðarfólk quislingar at vera - hetta heiti, sum bleiv felagshætti fyri landasvik um allan heim, ímyndað av normanninum Vidkun Quisling (sambært orðabókini: ein, ið gongur figgindanum til handa, á blaðsíðu 896). Norðuri á okkara leiðum hevur ongantið verið vanlig at doypa dreingjabørn við Jesusnavninum - ikki tí, at vit norðbúgar eru minni kristnir enn tey eru t.d. í Suðureuropa, har Jesusnavnið er púrasat vanligt, men heldur tí, at virðingin, tignin og kærleikin fyri navninum hevur verið so ómetliga stór, at slíkt navn var ovbúið at bera hjá vanligum dreingjabørn í hesum neyðar heimi. Sama er at siga um navnið quislingur, sjálvandi í mótsattari merking. Hetta orðið er mett sum eitt tað ljótasta, tú kanst siga um eitt menniskja, og deyðadómur er vísur um allan heim, um slíkt kann prógvast - og um hetta ikki var nógmikið, so blivu blóðpengar eisini nevndir! Men Páll hevur onga grund funnið enn at biðja orsaka orð-

Johan Samuelsen heldur, at ógvusliga politiska orðaskifti seinastu tíðina er undir alt lágmærk

avalið - ikki slongt út í einum heitum tjaki, men væl umhugsað og niðurskrivað av einum lögtingsmanni, sum stýrir hesum landi í lotuni! Og hvødu vit so havt hesa óhumskuna heima hjá okkum sjálvum, so var tað at liva við. Men gakk, fleiri av stóru avisunum í grannalondum okkara hava siterað úr kostagardinum heiman av Sandi og ógvast, hvussu hart leikar á í Føroyum - á neyðara landsmenn... her nýtast ikki fleiri orð, vit orka ikki meir!

Lýkilin er hjá javnaðarflokkinum.

Hóast hetta ódámliga orðaval tjóðveldismanna, sum ikki eigur heimaðrett í Føroyum - vit skulu jú liva saman í hesum landi bæði undan og eftir fólkaatkvøðuna, ikki so? So verður stóðugt mælt til, eisini frá teirra síðu, hvussu neyðugt tað er, at vit fáa eina semju í fullveldisspurninginum, áðrenn farið verður til Danmarkar at samráðast. Og serliga, hvussu neyðugt tað er, at fáa júst javnaðarflokkinn við - øll eygu eru vend móti honum, væl vitandi, at

undirtøkan á komandi fólkaatkvøðuni stendur og fellur við hvørja stóðu javnaðarflokkurin fer at taka til samráðingarúrlitið, sum eg vóni og vænti, fer at liggja tætt upp at Sjálfstýrispartinum tjóðarfrælsins, tá avtørnar - heilt einfalt, tí hetta uppskot fer at geva okkum alt tað sjálvbjargnið, sum vit ynskja, men har vit varðveita ríkisfelagsskapin. Og so kann hetta uppskotið savna breiðan politiskan og fólksligan meiriluta í fólkinum, og tað er alt avgerandi spurningurin, tá veljarin fer orðið á fólkaatkvøðuni! Eitt nýtt 1946 við klandri og stríði føroysku flokkana millum, má ikki endurtaka seg - vit náa langt, um vit standa sum ein maður hesaferð. Men fyrstu fetini á leiðini fram til hesa stóru loysn, liggja ikki í tápiligum bríksli, men í neyðugari virðing fyri sjónarmiðunum hvør hjá øðrum, og vóni eg, at aðalorðaskiftið í minsta lagi fer at endurspeglar hesa demokratisku grundreglu.

Tórshavn
10. okt. - 1999
Johan Samuelsen

Rooting for the underdog

Well with all the bad press they've been getting, Atlantic Radio must be doing something right. First we hear about their economic troubles and then Útvarp Føroyar finds their language to be so poor as to merit political intervention! Give me a break Ú.F., weren't you ha-

ving the same bad press recently, where were the politicians then? And as far as their financial problems, where would Ú.F. be without the compulsory listeners fee we all pay annually (satisfied or not)? what if you were dependent on advertisers who didn't pay

their fees (seems to me they should get the bad press).

Shame on you reporters and broadcasters, knocking down one of your own before he even gets his feet firmly on the ground. Here you have a couple of entrepreneurs, up against a giant, taking on the challenge of

reaching the interests of the younger generation and you shoot them down... Yes, obviously they're doing something right.

Annette Gaardlykke
Saltangará

Lesið eisini Sosialin á Internetinum

www.sosialurin.fo